PATVIRTINTA
Kelmės „Kražantės" progimnazijos
direktoriaus 2026 m. sausio 9 d.
įsakymu Nr. D-2

KELMĖS „KRAŽANTĖS“ PROGIMNAZIJOS PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės „Kražantės“ progimnazijos (toliau tekste – Progimnazija) pirmosios pagalbos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl Būtinosios medicinos pagalbos ir Būtinosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo".

2. Aprašas reglamentuoja pirmosios pagalbos organizavimą Progimnazijoje.

II. PIRMOSIOS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

3. Progimnazijoje už mokinių priežiūrą atsakingas pedagoginis darbuotojas ar visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

4. Mokiniui ūmiai susirgus ar įvykus nelaimingam atsitikimui, pedagoginis darbuotojas ar visuomenės sveikatos priežiūros specialistas nedelsdamas suteikia pirmąją pagalbą bei informuoja Progimnazijos administraciją/socialinį pedagogą, kurie informuoja mokinio tėvus/globėjus/rūpintojus.

5. Esant būtinumui kviečia greitąją medicinos pagalbą telefonu 112. Greitoji medicinos pagalba privalomai kviečiama, kai mokiniui pasireiškia bent vienas iš šių požymių ar būklių:

5.1. mokinys netenka sąmonės arba yra sutrikusi jo sąmonė;

5.2. sutrinka kvėpavimas, mokinys dūsta, užspringsta ar nekvėpuoja;

5.3. pasireiškia stiprus ar nesustabdomas kraujavimas;

5.4. įtariami kaulų lūžiai, stuburo, galvos ar vidaus organų sužalojimai;

5.5. patirtas elektros smūgis;

5.6. įvyko sunkus nudegimas ar nušalimas;

5.7. įtariamas apsinuodijimas vaistais, cheminėmis medžiagomis, dujomis ar maistu;

5.8. ištiko traukuliai;

5.9. pasireiškė stipri alerginė reakcija (anafilaksinis šokas);

5.10. bet kuri kita būklė, kuri, pedagoginio darbuotojo ar visuomenės sveikatos priežiūros specialisto vertinimu, gali kelti grėsmę mokinio gyvybei ar sveikatai.

6. Jei iškvietus greitąją medicinos pagalbą nukentėjusio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) nepasiekiami, Progimnazijos direktoriaus įgaliotas asmuo (socialinis pedagogas, klasės vadovas ar kitas įgaliotas darbuotojas) lydi nukentėjusį mokinį į ligoninę ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą ir lieka su juo iki atvyksta teisėti vaiko atstovai.

6.1. Jei mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) neatvyksta į ugdymo ar sveikatos priežiūros įstaigą ir su jais nepavyksta susisiekti:

6.1.1. Progimnazijos direktoriaus įgaliotas asmuo lieka su mokiniu ir užtikrina jo saugumą bei interesus iki kol atvyksta teisėti vaiko atstovai.

7. Vadovaujantis higienos normomis HN-21:2011 ir HN-5:2010, numatytose vietose (Progimnazijos sporto salėje, technologijų centre, chemijos kabinete, sveikatos kabinete) yra pirmosios pagalbos rinkiniai, surašyti tarnybų telefonai, į kurias reikia kreiptis įvykus nelaimingam atsitikimui ar kitai situacijai, reikalaujančiai neatidėliotinų veiksmų.

8. Pirmosios pagalbos rinkiniai turi būti matomoje vietoje ir lengvai pasiekiami atsitikus nelaimei.

9. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ir Progimnazijoje dirbantys pedagogai turi mokėti teikti pirmąją medicinos pagalbą asmenims, kurių gyvybei ar sveikatai dėl nelaimingo atsitikimo arba ūminės pavojingos ligos gresia pavojus:

9.1. įvertinti pagrindinius gyvybės požymius (sąmonę, kvėpavimą, širdies veiklą);

9.2. atlikti dirbtinį kvėpavimą ir išorinį širdies masažą;

9.3. gaivinti netekus sąmonės, užspringusius, ištiktus šoko, perkaitusius, ištiktus saulės smūgio ar elektros traumos, pavojingos gyvybei būklės dėl ūmių ligų, apsinuodijimų bei traumų atvejais.

10. **Pirmoji medicinos pagalba kai yra žaizda ar nubrozdinimas:**

10.1. apnuoginkite sužeistą sritį ir nustatykite, kokia žaizda;

10.2. atsargiai pašalinkite nešvarumus, esančius apie žaizdą;

10.3. stabdykite kraujavimą;

10.4. sutvarstykite žaizdą uždėkite sterilų tvarstį, jį pritvirtinkite.

11. **Pirmoji medicinos pagalba kai stabdomas kraujavimas veido srityje**:

11.1. prie kraujuojančios vietos prispauskite pirštus arba delną;

11.2. ant žaizdos dėkite sterilų tvarstį, sutvarstykite, prispauskite ranką;

12. Pirmoji medicinos pagalba sužalojus minkštuosius audinius (raiščius, sausgysles, raumenis):

12.1. šaldykite sužeistą vietą (gerai atšaldžius, būna mažesnis tinimas ir mėlynė);

12.2. įtverkite, kad galūnė nejudėtų;

12.3. pakelkite sužeistą galūnę (mažiau tins ir skaudės).

13. Pirmoji medicinos pagalba esant nudegimui:

13.1. sustabdykite aukštos temperatūros poveikį;

13.2. nudegusią vietą skubiai šaldykite (šaltu vandeniu 3-10 min.). Šaldykite nenutraukę drabužių nuo nudegusios kūno vietos;

13.3. nuplauti nudegimus vandeniu;

13.4. apnuoginkite nudegusią vietą, uždenkite steriliu tvarsčiu, sutvarstykite.

14. Pirmoji medicinos pagalba perkaitus:

14.1. skubiai išneškite iš karštos aplinkos;

14.2. paguldykite pavėsyje ar vėsioje aplinkoje;

14.3. atsagstykite rūbus;

14.4. vėdinkite ventiliatoriumi, vėduokle;

14.5. atvėsinkite dėdami ant kūno sudrėkintą audinį, ant stambių kaklo, pažastų, kirkšnių kraujagyslių šaltus kompresus. Jei nukentėjęs sąmoningas, duokite gerti vėsaus vandens.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Mokinius prižiūrintys ir ugdantys pedagogai turi turėti tėvų/globėjų/rūpintojų adresus ir telefono numerius, kad, esant reikalui, susisiektų.

16. Progimnazijoje dirbantys pedagogai privalo išklausyti ir turėti pirmosios pagalbos pažymėjimą.

17. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas ir pedagogai atsakingi už pirmosios pagalbos organizavimą Progimnazijoje.

18. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas kartą metuose peržiūri ar pedagogai yra išklausę pirmos pagalbos mokymo kursus.

_____